

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre K 300.— | Negyed évre K 75.—
Fél évre K 150.— | Egy órára K 25.—

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

DEBRECZEN, PIAC-UTCA 49.

TELEFONSZÁM: Klárhivatal és nyomda 18
Szerkesztőség — 10 20

Szilágyi Lajos és Friedrich István mentelmi sérelmei

Szmrecsányi György interpellációja
az ébredők ügyéről

Rassay támadása Friedrich ellen

Budapest, nov. 29. A nemzetgyűlés mai ülésén Rakovszky István elnökölt.

Rubinek Gyula kereskedelmi miniszter a világháborúban teljesített szolgálatoknak a népszámlálásnál való felvételéről és a mérnöki rendtartásról terjeszt be törvényjavaslatokat.

Iklódi-Szabó János a pénzügyi bizottság jelentését terjeszti be a Pénzügyi Központ reformjáról és az italmérési illeték emeléséről szóló törvényjavaslatokról. Kéri, hogy a javaslatokat már kedden tárgyalják.

Bernolák Nándor az állami és társadalmi rend hatályosabb védelméről szóló törvényjavaslatról terjeszti be az igazságügyi bizottság jelentését és kéri, hogy ezt a javaslatot is már kedden tárgyalják.

Elnök javaslatot tesz a keddi ülés napirendjéről az előadók indítványa szerint.

Szilágyi Lajos javasolja, hogy az állami és társadalmi rend védelméről szóló javaslatot ne tárgyalják kedden. A javaslat olyan drákói rendelkezéseket tartalmaz, hogy véleménye szerint mindaddig nem tárgyalható, amíg meg nem szüntetik a kivételes hatalmat.

Tomesányi Vilmos igazságügy-miniszter kijelenti, hogy Szilágyi beállítását nem felel meg a tényeknek. A javaslat szövege a múltban kifogásokra adott alkalmat, de az új szöveg ki fog elégiteni minden kívánságot. Hozzájárul Szilágyinak a javaslatra vonatkozó napirendi indítványához.

Szilágyi Lajos mentelmi jogának megsértését jelenti be. November 23-án lakásán a házfelügyelőnél megjelent egy alhadnagy. Azt mondta, hogy a városparancsnokság nyomozó osztályának tagja és kikérdezte a házmestert: járnak-e Szilágyihoz katonatisztek és vannak-e nála katonagyűlések. Azután elment.

Szilágyi Lajos: November 25-én délután ismét megjelent és megkérdezte a házmestert, nem volt-e nálam tiszti értekezlet.

Szmrecsányi György: Ezalatt kommunista cédulákat osztogatnak a Váci-utcán!

Szilágyi Lajos: Lehivatta aztán a szobalányomat és megkérdezte tőle, szoktam-e újságot olvasni, kik szoktak hozzám ebédre, vacsorára járni, hétfőn nem volt-e nálam József főherceg vacsorán és ha nem, kik voltak azok a magasrangú tiszték, akik nálam vacsoráztak? Ezután elment azzal, hogy egy óra múlva visszajön. A szobalányomtól értesülve, a fő-

kapitánysághoz fordultam, ahonnan két detektívet küldtek ki.

Egy óra múlva visszatért az alhadnagy és behűldte hozzám névjegyet, amelyen ez állott:

»Dionis de Klobusitzky«

Négyszemközt kívánt velem beszélni.

Friedrich: Ismerem ezt!

Szilágyi Lajos: Így szólt hozzám: Egy kellemetlen ügyben jöttem képviselő urhoz, néhány kérdést fogok Önhöz intézni, amelyekre választ kérek! Én kijelenttem, hogy nem válaszolok. A detektívek igazoltatták az alhadnagyot, aki arra a kérdésre, hogy miért jött, azt válaszolta, hogy nem mondhatja meg, valamint azt sem, kinek a megbízásából jött. Ezután a detektívekkel együtt eltávozott a térparancsnokságra.

Másnap Kassay százados, a városparancsnokság egyik vezetője megjelent nálam: és közölte velem, hogy Klobusitzky nem a saját szántából jött el hozzám, hanem magasabb parancsra, mert sok arra nem méltó ember jár uniformisban és meg akarták tudni, nem olyanok járnak-e hozzám is. Erre azt mondtam, hogy ez végtelen naivitas, mire azt felelte, hogy »képvisező ur nagyon exponált ember, katona volt, tehát az Ön számára is fontos, kik azok, akik erre köszönnek.« Majd azzal akarta elsimítani a dolgot egészen naivul, hogy Gömbös urat, a Mobe elnökét is ellenőrzik.

Nálam azonban tiszti gyűlések nem voltak, sem vacsorák, mert van annyi eszem, hogy katonákat nem vonok bele a politikába (Helyeslés), ennélfogva bátran megtagadhattam erre a kérdésre a választ. Azonban járnak hozzám tiszték, akikkel az Isonzo-fronton együtt szolgáltam, akikhez barátság fűz, tiszték, akik tele vannak panaszal az állapotok miatt és akik eljönnek hozzám, a baráthoz, tanácsért és hogy kipanaszkodják magukat.

Azonban mégis volt nálam egy tiszti küldöttség, amely a tiszti becsületért hivatkozva kérte tőlem, követeljem, hogy a tisztikart az oda nem való elemektől megtisztítsák.

Kérdem a honvédelmi minisztert: miért zaklatnak? Feltehetem, hogy a király-kérdésben, vagy a Move-ügyben elfoglalt álláspontom és egyéb akcióim miatt terrorizálni akarnak, sőt az életemet is veszélyeztetik...

Friedrich István: Egymásután jövünk sorra!

Szilágyi Lajos: Ennek a korszaknak a történetírója meg fogja örökíteni, hogy mialatt a város-

ban nyíltan lopnak, rabolnak, gyilkolnak... (Nagy zaj.)

Meskó Zoltán, Balla Aladár, Berky Gyula, Héjj Imre közbekiáltanak:

— Hogy mer ilyet mondani! Hogy meri a nemzeti hadsereget becsületében megtámadni! A külföldnek beszél!

Elnök a szónokot rendreutasítja.

Szilágyi Lajos: ... Engem ne tanítson ki senki a hadsereg tiszteletben tartására. Az én mondanom csak egyes katonákra vonatkozott. En katonákról beszéltem, nem a hadseregről és tiltakozom a műfelfáborodás ellen, amelynek előttem épp oly titkos a háttere, mint mentelmi jogom megsértéséé. Itt polgárokat, sőt képviselőket megfigyelés alatt tartat a kormány.

Héjj Imre: Nagyon helyes! Meg kell tudni, kik politizálnak!

Szilágyi Lajos kéri, állapítsák meg mentelmi jogának a megsértését.

A honvédelmi miniszter válasza

Szréter István honvédelmi miniszter kijelenti, hogy három hete az újságokban megjelent a hír, hogy Szilágyi Lajos képviselőnél egy tiszti küldöttség járt. Ez a hír megdöbbenetett, mert ha a tiszteknek valami panaszuk van, akkor ezt illetékes helyen tartoznak előterjeszteni. Várakozó álláspontra helyezkedett, mert remélte, hogy Szilágyi közölni fogja vele a panaszt. Mivel azonban ez nem történt meg, utasította a körlelparancsnokságot, állapítsa meg, igaz-e a hír és kik voltak azok a tiszték, akik résztvettek a küldöttségben.

Szó sem volt a képviselő ur elleni nyomozásról, — fejezte be a miniszter beszédét — csak a tiszteket akartuk megismerni, hogy ellenük megfelelő módon eljárjunk. A vonatkozó jegyzőkönyveket a Ház asztalára leteszem és kérem, hogy a mentelmi bizottság az ügyet vizsgálja meg.

Teleky Pál gróf miniszterelnök a Szilágyi-est cenzurázására vonatkozó kijelentése és Szilágyi Lajos válasza után a Ház az elnök indítványára utasítja a mentelmi bizottságot, hogy három napon belül tegyen az ügyről jelentést.

Friedrich lakása

Friedrich István mentelmi jogának megsértését jelenti be. Ot is állandóan őgyelik. Neki ez ellen kifogása nincs, csak azt kívánja a kormánytól, hogy azokat a szegény embereket, akik őt megfigyelik, ne hagyják kint az utcán dideregni. Neki van egy kevés szene, jöjjenek be a lakására.

Szilágyi tiszti küldöttségéről beszél. Ő nem tudja, mi az a demarkációs vonal ahol a küldöttség kezdődik, azonban hozzá is járnak katonatisztek civilben, de civilek katonatiszti ruhában nem járnak hozzá. Egyébként joga van

mindenkinek bárkit fogadni és bármit beszélni a saját lakásán. Őva inti a nemzetgyűlést attól, hogy továbbra is tartsa, hogy az otthonba is belenyuljanak.

Mentelmi jogának megsértése ismeretes lakásügyéből folyólag történt. A lakást még mint miniszter kapta azzal, hogy távozása után is az övé marad, miniszter korában is hért fizetett érte. Utódja ki akarta lakoltatni, de a bíróság elutasította. Egyideig békében is hagyták és most az történt vele, hogy a rendeletileg visszaállított udvarnagyi bíróság végzést küldött neki, hogy egyik nap délelőtt 11 órakor jelenjék meg ennél a bíróságnál, amely ítéletet fog kihirdetni az ő lakás ügyében.

Szegedy-Maszák, a gazdasági hivatal vezetője azt mondta, hogy a kormányzó egyenes kívánsága, hogy a testőrségi kaszárnyát kiürítsék. Megállapítja azonban, hogy a kérdéses ház nem kaszárnya és kijelenti, hogy kizárólag a bíróság ítéletének veti magát alá. Kéri, állapítsa meg a nemzetgyűlés mentelmi jogának megsértését.

Szmrecsányi az ébredők ügyéről

Szmrecsányi György, aki sürgős interpellációra kért és kapott engedélyt, kijelenti, hogy a kormány részéről az ébredők egyesülete iránti jóindulat dolgában változás nem következett be, de az egyesület intencióiban sem.

Gaál Gaszton: A kormány és az egyesület két egyenlő faktor?!

(Zaj.)
Szmrecsányi György: Az ébredők működése megfelel a nemzet érdekeinek. Az egyesület ma másfél millió tagot számlál (zajos ellentmondások), az egyesület keresztény célokat szolgál. Biztosítja a Házat, hogy a jövőben is ilyen irányban fog működni.

A választmányi ülés dolgában félreértés történt az egyesület részéről, amely fölött őszinte sajnálkozását fejezi ki és megállapítja, hogy az egyesület autonómiájának helyreállítására megtörtént a kellő intézkedés. A jövőben az egyesület a törvényesség keretei között kíván működni. Sürgős interpellációjának elmondására ok nem forog fenn. A választmányi ülésből kifolyólag a belügyminiszterrel szemben elragadtatta magát, ami fölött sajnálkozását fejezi ki.

Gaál Gaszton: Működik még a lakáshivatal?

Szmrecsányi György: Kérdezze meg a belügyminisztert!

Rakovszky elnök nagy derűtlenség közepette megállapítja, hogy Szmrecsányi sürgős interpellációra kért engedélyt és végül is kijelenti, hogy ez fölösleges. Kéri a Házat, hogy Szmrecsányi eljárását a jövőre nézve ne tekintsék precedensnek.

Kürthy Lajos cikke

Rassay Karoly szavá teszi azoknak a koroknak a magatartását, akik kétségbevonják a nemzet

gyűlés korlátlan törvényhozási jogát. Részleteket olvas fel a *Budapesti Hírlap* cikkéből, melyet egy volt munkaparti képviselő, *Kürthy Lajos* báró írt és amelynek lényege az, hogy vissza kell térni a régi parlamenti rendszerhez. Ilyen cikkekkel szemben megtorlásnak van helye. Nyugtassa meg az igazságügyminiszter a törvényhozást, hogy a törvény eszközeivel él és intézkedik a megtorlás iránt.

Quo usque tandem . . .

Beszéde közben aposztrofálta Friedrich Istvánt. Mi mindnyájan a történelem fókuszában vagyunk — mondta — és bármilyen kis egyéniségek vagyunk is, mindnyájan arra törekszünk, hogy emlékeztünk a történelem úgy örökítse meg, mint akik nem akarták elárulni a nemzet függetlenségét eszméjét, amit 400 esztendőn keresztül nélkülöztünk. Azok, akik ezzel a felfogással szemben állnak, hazaáruló módon igyekeznek bennünket elcsúsztatni. Ne nyilatkozzanak olyan egyének arról, hogyan kell cselekednünk, akik ha volna bennük izé, nem tárgyalnának a nemzetgyűlésen. Ha a képviselő ur azt hiszi, hogy joga van arra, hogy tisztességes embereket tanítson ki, akkor azt kell mondanom: Quo usque tandem abutere, Catilina, patientia nostra?! Meddig élsz még vissza, Catilina, a mi türelmünkkel?!

Friedrich István: Kihez beszélsz?
Rassay Károly: A képviselő urhoz beszélek. Beszennyezett tógával vad alatt állni és itt a nemzetgyűlésen szerepelni, — ez lehetetlen.

Friedrich István: Az én támogatással kapaszkodtak fel ide, most pedig roszdás töreiket belém dofók!

Rakovszky elnök: *Rassay* képviselő urat ezekért a kifejezésekért rendreutasítom.

Rassay Károly: Előterjesztem interpellációm. Kérem a miniszterelnök urat és az igazságügyminisztert: Hajlandó-e intézkedéseket tenni a miatt, hogy a sajtóban állandóan támadják a nemzetgyűlés szuverenitását és tevékenységét és hajlandó-e intézkedni az iránt, hogy a jövőben ez ne történhessen? Hajlandó-e a kormány a konszolidáció és a helyes politika érdekében a nemzetgyűlést abba a helyzetbe hozni, hogy ezt a kérdést alkotmányos uton rendezhesse? (Helyesles és taps.)

Van-e vád Friedrich ellen?

Friedrich István személyes kérdésben szólal fel. Érti teljes tartatlanságát és büszke öntudattal áll a nemzet előtt, amelynek érdekében mégis csak vezett egyetmást. Ha ő nem volna, akkor *Rassay* nem üne ma itt. *Rassay* azt mondta róla, hogy hazaáruló....

Rassay Károly: Nem azt mondtam!

Friedrich István: De azt kellett érteni belőle!

Rassay Károly sajnálja, hogy az indulat elragadta és ezért bocsánatot kér a nemzetgyűléstől, de kénytelen lentartani ezt a kijelentését *Friedrich*-ről, hogy aki súlyos vád alatt áll, annak a jóízűs nevében nem lehet így beszélni.

Friedrich István: Nem vagyok vád aiat. Nincs vád és nincs vádló.

Rassay Károly: Van vádló!

Friedrich István: Egy van, az Ön! Nincs ellenem vádirat eddig, a vádló hamis vádló!

Forod György: A mentelmi bizottságtól kikérték *Friedrich*-et!

Friedrich István: Maga ehhez nem ért! (Nagy derűség.)

A miniszterelnök válasza

Teleky Pál gróf miniszterelnök kijelenti, hogy az interpellációra nem adhat most csak ideiglenes választ, mert az alkotmányjogi kérdések most vannak csak előkészítés alatt. A legfontosabb alkotmányjogi kérdés ma nem ak-

tuális, mert a kormány felfogása szerint ez tisztán belpolitikai kérdés, amelyre nem lehet befolyással a külpolitika.

Schandl Károly a keleti marhavész veszedelméről, *Huszár Károly* a népgondozó akció ügyében interpellál.

Az ülés vége 3 órakor.

Svéd csapat megy Vlnába A Népszövetség felszólítása a svéd kormányhoz

Berlin, nov. 29. Az *Ullstein*-lapok jelentik *Kopenhágából*: A svéd kormány felszólítást kapott a Népszövetségtől, hogy svéd csapatot küldjön Vlnába. A kormány már értesítette a Népszövetség tanácsát, hogy a felszólításnak eleget tesz. Az a csapat, amely Vlnába megy, önkéntesekből fog állani.

Vasárnap lesz Athénben a népszavazás Konstantin király visszatéréséről

Bécs, nov. 29. (M. T. L.) A *Neue Freie Presse* jelenti *Athénből*: A kormány felhívást tett közzé, melyben kifejti, hogy a nemzet a választásokon kinyilatkoztatta, hogy elítéli azokat, akik megtagadták *Konstantinnak*, az alkotmányos királynak azt a jogát, hogy a görög trónt elfoglalja. Azok a körülmények azonban, melyek között a király az országot elhagyni volt kénytelen, népszavazást tesznek szükségessé, hogy ismét érvényesülhessen az uralkodó jelszava: A nép szeretete az én erőm. A görög nép december 5-én, vasárnap alkalommal kap, hogy tilkos szavazás útján bizza meg a kormányt azzal, hogy a királyt felkérje: térjen vissza és vegye át újból jogait.

Athénben azt hiszik, hogy *Konstantin király* a népszavazás után azonnal visszatér.

A jugoszláv választások

Belgrad, nov. 29. Tegnap, vasárnap mentek vége Jugoszláviában az általános képviselőválasztások. Az eddigi eredményekből csak az állapítható meg, hogy

a választók 30 százaléka járult az urnához. A pontos eredményt csak a régi fővárosokban, *Belgradban*, *Zágrábban* és *Laibachban* lehetett számszerűen meghatározni, az ország többi részéből csak részleges kimutatások vannak.

Belgradban 6 mandátum közül 2—2 jutott a demokratáknak, a radikálisoknak és a kommunistáknak. *Zágrábban* 5 mandátum közül a kommunistáké lett 2, a demokratáké, a jogpárté és a Frank-párté 1—1. *Laibachban* 4 mandátum közül 1—1 jutott a demokratáknak, a klerikálisoknak, a kommunistáknak és a nemzeti szocialistáknak.

Laibach, nov. 29. Szlovénia 40 mandátuma közül a klerikálisok az eddigi hivatalos jelentések szerint 16-ot kaptak, míg a többi 24 mandátum megoszi a kommunisták, szocialdemokraták, haladó parasztpárt, demokraták és nacionalisták között.

Az olaszok ratifikálták a rappaloi egyezményt

Roma, nov. 29. A kamara 215 szavazattal 15 ellenében elfogadta a rappaloi szerződés becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot.

Debrecen az irredenta szobrok leleplezésén

A városi tanács ma délelőtt foglalkozott a védőligák szövetségének meghívásával a Szabadság-terem felállított négy irredenta szobor leleplezési ünnepélyére. A program szerint a törvényhatóságok díszmagyaros küldöttségei megkoszorúzzák a szobrokat és ugyanekkor felszentelik az irredenta zászlaját, amelybe belehímeztek minden vármegye címerét és amelyet az egyházak vesznek oltalmukba.

A városi tanács Debrecen küldöttjeitől *Vargha Elemér* dr. th. főjegyzőt, *Medgyaszay Miklós* árvaszeki elnököt és *Boldizsár Kálmán* th. tanácsnokot jelölte ki. A küldöttség december 3-án utazik Budapestre, a szobrokra helyező díszkoszort a városi kerítés készíti.

Megkereste a tanács az összes hitfelekezetek lelkészeit, hogy december 5-én délelőtt ünnepi istentisztelet tartanak, amelyek a Himnusszal kezdődnek és a Szózatokkal végződnek és amelyeken az ünnepi gyülekezet elmondja a magyar nemzeti hiszekegyet. Délelőtt 11 órakor minden debreceni templomban megkondulnak a harangok és zugni fognak egy félóra hosszat.

A szobrok költségeire minden polgártól beszédendő 20 fillérek összegyűjtésére a számvetőségtől kért javaslatot a tanács.

Vegyetek menekült bélyegeket!!

Rákosi Jenő a Csokonai-körhöz

A Csokonai kör f. évi október havában lelkes üdvözlő iratot intézett *Rákosi Jenő*-höz; az ősz író és költő a következő hazafias, mély érzéstől áthatott és költői magasságban szárnyaló levéllel válaszolt:

Budapest, 1920. nov. 23.

Nagyságos Elnök Ur,

a debreceni Csokonai-kör nevében hozzám intézett üdvözlő levelek a szeretetnek és jósnak oly özönével borít el, hogy szinte kabulva olvasom sorait. Boldog vagyok, mert minden álmom, amit magamról álmodtam valaha, lényesen beteljesedett, ha az vagyok a nemzetnek, aminek ez az Önök levele hirdeti.

Oh, de mily iszonyu gondolat, hogy amit a nemzetről álmodtam, abból minden odaveszett és ködös messzeségekbe tolódt, mint lehetőségek jön-e vajon nemzedék, amely ismét a megvalósulás küszöbéhez tudja hozni e káprázatos álmokképet? *Kedves barátaim, ott a Nagytemplom árnyékában, ébredjünk tudatára, hogy a mi dolgunk, a kultura munkásaié, hogy ilyen nemzedék legyen.* Nekünk kell mindennap hivnunk, szólítanunk, serkentőnünk, zaklatnunk, simogatnunk és korbácsolnunk a magyart, hogy inasakadtaig törjön előre, emelkedjen mind magasabbra, ébredjen hivatására, ismerje meg a mult parancsát, értse meg a jövő

hivogató szózatát és tegye meg a kötelességét.

Írók, művészek, hitvallók, papok és tanítók, a ti kezetekben van a nemzet sorsa. Csokonai árnyékalakjára vessétek szemetek, aki nagy volt, lemondó martír volt, nem csüggedt válasz volt silány és kicsinyes időben; próbáljunk szerencsét mi, tudunk-e kiemelkedni kicsinységünkől nagy időben, mikor a világhistoria itéletet tart, nemzeteket hív elő százados sírjokból, nemzeteket terít le sírjok szélére és kerekbe tör nemzeteket, egyes véres tagjukat idegen népek kapujára szegezve ki világ szegényére.

De bocsánat. Csak kedves, lelkes üdvözlőtetek akartam megköszönni. Elnök Urnak hiye és szolgálja *Rákosi Jenő.*

A Britanniások ügye vizsgálat alatt

Rumbold Attila statáriális bíróság elé kerül

Budapest, nov. 29. A letartóztatott Britanniások ügyében a kir. ügyészség tovább folytatja a vizsgálatot.

Az ügyészség tudvalevően előterjesztést tett *Fülöp József* dr. vizsgálóbírónak *Kmetty Károly* előzetes letartóztatása és ellene a vizsgálat megindítása iránt. A vizsgálóbíró most határozatot hozott, melyben kimondja, hogy az előzetes letartóztatást nem rendeli el, mert *Kmetty* nem mint polgári személy követte el a terhére rótt büncselekményeket. Ezzel a vizsgálóbíró újból a katonai hatósághoz kívánja áttétetni *Kmetty Károly* ügyét.

Pogony Nándor, kir. főügyész-helyettes tegnap jelentést tett az igazságügyminiszternek *Rumbold Attila* ügyében, ma pedig beszámolt *Babarezy Jenő* báró kihallgatásáról. Döntés arról, hogy statáriális uton ítékezzenek-e a Britanniások fölött, csak holnap történik. *Rumbold Attila* valószínűleg statáriális bíróság elé kerül.

Férfi fehérneműeket

készít

HERMAN
NÁNDOR és Tsa

Piac-utca 10. Bükával szemben.

Bármily helyegzessel ellátott bankjegyeket bevált

Farkas László

bank és tőzsdébizományos, Miklós utca 1. sz.

Dollár, külföldi pénzek vétele. Jelzálogkölcsönök. Ingatlan vétel és eladás

Minden kereskedőnek

nélkülözhetetlen

a fényüzési forgalmi adóról szóló törvény által előírt

Fényüzési arácikkek raktárkönyve

a végrehajtási utasítás alapján a gyakorlati szükséglet céljaira szerkesztve megjelent kiadásunkban bekötve, számozva, finom papron. A rendelet értelmében minden kereskedő 1920 december 1-ig ilyen raktárkönyvet köteles beszerezni és vezetni. Kapható 50 lap tartalommal 120 K-ért, 100 lap tartalommal 180 K-ért

Hegedüs és Sándor

irodalmi és nyomdai részvénytársaságnál.

Ferfi beöltés és Antilop-kezelés

Sóriási raktár

Schön Sándornál

DEBRECEN,
Piac-u. 14. Csapó-u. sarok

Fényképnagyító vállalat

— a legrégebbi kép után is —

Burg Izó »Adria» fényképezési műterme **Szent Anna-utca 5.** Igazolványba való képek soronkívül készülnek.

Fényüzési adó

alá nem esik még a legfinomabb szövet sem, melyet legolcsóbban

Fischer Adolf és Flánál szerezhet be.

Piac-utca 61. szám.

HIREK.

Hiszek egy Istenben.
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.

— **A honvédelmi miniszter képviselő lett.** A színi választókerületben tegnap ejtették meg a pótválasztást. A kerület mandátumát **Székely István** honvédelmi miniszter nyerte el, akit 975 szótöbbséggel választottak nemzetgyűlési képviselővé.

— **Rohonyi Gyula meghalt.** Budapesti tudósítónk jelenti, hogy **Rohonyi Gyula** nyugalmazott igazságügyi államtitkár, Bosznia-Hercegovina volt tartományfőnök-helyettese 69 éves korában meghalt.

— **Felhívás a nyugdíjas postásokhoz.** Felhívatnak az összes nyugalmazott posta és táviráda alkalmazottak, hogy utalványozott drágasági segélyükről a nyugtát a Debrecen 1 számú posta- és távirádahivatal főnöki irodájában azonnal adják be. Nyugták helyegmentesek. A vonatkozó összegek ugyanott tudhatók meg. Nevezettek kedvezményes vasuti arcképes igazolványaikat 1921. évre leendő meghosszabbítás végett ugyanoda adják be legkésőbb december 5-ig. Postafőnökség.

— **Halálozás.** Vasárnap elhunyt Debrecenben özv. **Preiser Salamonné** 81 éves korában. Az elhunytat városszerte ismerték jótékonyágáról. Legrégibb tagja volt az izraelita nőegyletnek. Az elhunytban **Preiser Miklós**, a Magyar Általános Hitelbank igazgatója édes anyját és **Stiller Bertalan** dr. orvostanár testvérét gyászolja.

— **A népkönyha.** Mióta létesítették, soha olyan fontos és szükséges nem volt a népkönyha, mint az ideai télen és mégis ezáltal állandó nehézségek akadályozzák a megnyitását. A legnagyobb akadály a helyiség kérdése. Eddigi helyiségébe vissza nem költözhetik, új helyiségre pedig nem találnak. Hosszas kutatás után a népjóléti hivatal végre rábukkant a volt polgári étkező pincéhelyiségére, a városi tanács azonban aggályosnak találja, hogy a több mint ezer szegény ehez ember a déli órákban a Piac-utca és a Kossuth-utca sarkán tolongjon és ezért megbízta a kultúratanácsnokot, hogy az iskolaszékek érintkezésbe lépve, igyekezék sürgősen megfelelő helyi-

seget keríteni, hogy a népkönyhát december 15-én megnyithassák.

— **Házasság.** Tisztelettel meghívjuk rokonainkat és ismerőseinket **Icuka leányunknak** **Feldheim Imre** urral december hó 1-én délután 2 órákor **Csokonai-utca 26. számú házunknál** tartandó esküvőjére. **Klein Mihály** és neje.

— **Új iparengedélyek.** A városi tanács a következő új iparengedélyeket adta ki: **Petrovics János** sütő 1000, **Podrogya Imre** műszerész és villanyszerelő 1000, **Lengyel Károlyné** kelmefestő 500, **Balogh József** bérkocsis 1000, ifj. **Nagy Lajos** ecset- és állati szőrök kikészítése 1000, **Peterman Lajos** borbély és fodrász 500, **Oláh Zsigmond** kocsigyártó 500, **Kontsek Mihály** csizmadia 500, **Balogh István** fuvarozási vállalat 1000, **Molnár Lajos** fuvaros 100, **Deák Ferenc** taligás 1000, **Szabó István** ingóságok beraktározási vállalat 1000, **Kubinyi Jenő** bőr- és timárckékek kereskedése 2000, **Erdős Zsigmond** csizmadia 200, **Lévai Sándor** gép- és villanyszerelő 500 koronáért.

— **Letartoztatott család.** **Kiss Lajos** debreceni földműves a múlt hét elején 10.000 koronát vett fel **Gröz Emilné** kereskedőtől, mint előteget, egy nagyobb babszállítványra. Másnap egy »Pinkász» aláírással ellátott nyugtát mutatott fel és megígérte, hogy szombaton szállítja a babot. Szombaton délelőtt azzal, hogy pár óra múlva ott lesz az áru, ismét 10.000 koronát és személyes kiadásaira 500 koronát vett fel a hiszékeny kereskedőtől. A bab azonban még vasárnap sem jött meg, mire **Gröz Emilné** feljelentést tett a rendőrségen **Kiss Lajos** ellen. A rendőrség ma család miatt letartoztatta **Kiss**-t, azonban a kicsalt 20.000 koronából semmit sem talált nála, mert **Kiss** a pénzt már elköltöztette. A rendőrség most az után nyomoz, hogy nem voltak-e **Kiss**nek bűntársai.

— **Fatügyek.** A hadigondozottak nemzeti szövetsége tuskótermelésére kért engedélyt. A városi tanács engedélyt adott 500 köbméter tuskó kitermelésére, köbméterenként 50 koronás árban. — **A borbély- és fodrásziparosok** azzal az indoklással, hogy a fa horribilis ára miatt kénytelenek lesznek az árakat felemelni, ha nem ad nekik a város tűzfát, városi fa kiutalást kérték. A városi tanács fahány miatt kénytelen volt a kérést elutasítani.

Margi fürdő állandóan nyitva

— **Hirdetés.** A debreceni izr. hitközség egy pénzbeszedőt keres. Jelentkezhetni **József kir. hg-utca 26. sz. alatti irodában**, ahol a feltételek megtudhatók. Az előjárásig.

— **Férfi kalapok** eredeti **Pichler** és **Gyukits-gyártmány** **Frank Imrénél**.

— **Női velour- és bársony-kalapok** leszállított árban lesznek árusítva a **Rózsa-áruházban**.

— **Női felöltők, téli kabátok**, valamint gyermek kabátok, ruhák, flanel pongyolák újabb fazonokban érkeztek **Frank Sándor** női felöltő áruházába, Piac-utca 42.

— **Gyönyörű selyem és horgolt nyakkendők** **Frank Edénél**, Vármegyeháza mellett.

Dinamó gépeket, kapcsoló táblát, villanyműszereket, mozgósínház berendezéseket eladok, veszek, vagy cserélek. Földvári Debreczeni I. Elektrotechnikai gyár **Széchenyi-u. 55.** Telefon: 168.

— **Könyvtárakat** legmagasabb árban vásárol az **Altöldi Antiquarium**, Piac-u. 18., Tisza-palota.

— **Bokavédők**, flanel-ingek, nyak-sálak **Frank Imrénél**, Piac-u. 43.

— **Alakítassa kalapjait** **Szell és Kósánál**, Piac-u. 63., ahol a legújabb divat szerint gyorsan és pontosan elkészül.

— **Frank Sándor** céghez Piac-utca 42. sz. posztó szövet, selyem és kész női fehérmű legfinomabb kivitelben nagy választékban érkezett.

— **Téli kabátok**, öltönyzövetek flanellek, kendők, sapkák, férfi és női fehérműek legnagyobb választékban kaphatók **Werner divatházban**.

— **Valódi velour- és filc-kalapok** gyönyörű színekben és formákban érkeztek **Frank Edéhez**. Vármegyeháza mellett.

— **Posztó gyapjuszövetek** és szabó kellékek megbízható bevásárlási helye **Feldheim Testvérek** posztó-áruházában **Király-u. 4.**

— **Békebelli szerkezetű** **Wecker**- és **faliórák** nagy választékban kaphatók **Schiffman** ékszerésznél **Piac-utca 67.**

Preiser Miklós a maga és az egész rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenti, hogy felejtethetlen jó édesanyja

Preiser Salamonné

szül. **Stiller Helén** jámbor, önfeláldozó és áldásdus életének 81-ik évében hosszas betegség után jobblétre szenderült.

Drága tetemét f. hó 30-án délelőtt 10 órákor kísérvük a **Széchenyi-utca 30. sz. ház**ból utolsó útjára a debreceni izraelita temetőbe.

Pihenjen békében!

Preiser Miklósné szül. **Ullmann Mariska** menyecse, **Preiser Klára** és **Károly** unokái, **dr. Stiller Bertalan** testvére.

Debrecen, 1920. nov. hóban.

DOLLART

és más idegen pénzeket legmagasabb napi áron vált be

GÓTSCH SÁNDOR

bankirodája DEBRECEN,
Piac-u. 38. I. em. Főposta mellett.

A budapesti tőzsde

Budapest, nov. 29.

Értékpia: A múlt heti folyamatos gyengülés után az értéktőzsde ma nagy és általános szilárdulás jegyében indult meg. A forgalom az egész vonalon igen nagy arányokat öltött és az összes piacokon a vevők voltak túlsúlyban. — A legnagyobb élénkség az ipari értékek és faértékek piacán volt. Árak:

Magyar hitel 1915—2020, Osztrák hitel 1120—30, Jelzálogbank 542—45, Leszámitoló 805—45, Hazai bank 795—80, Angol-magyar 1030—60, Magyar-olasz 485—90, Pesti hazai 26800—27200, Borsod-Miskolci 5050—4900, Concordia 3400—500, Bpesti gőzm. 6025—6200, Gízella 2400—25, Hungaria 2900, Viktória 13300—100, Salgó 8200—400, Ganz-Danub. 21000—350, Ganz-Vill. 4500, Rima 4000—3850, Schlick 1085—1110, Kőburg 3900, Lipták 690—75, Brassói 5300—350, Hazai faterm.—, Magy. ált. fa 3400—350, Klótild 7100—6485, Nasci 18500—100, Országos faterm. 2630—780, Danica 7800, Egyes. izzó 3950, Papir 4100, Cukor 16800—650, Lámpa 3550—450, Östermelő 1000—1040, Gummy 4600—475, Telefon 4025—3975, Atlantica 8200—100, Közúti 1585—95, Déli vasút 1820—1775, Levante 6650—550, Államvasút 5000—4850, Trust 3100—200.

A valutapiacon a helyzet változatlan. Az árak legnagyobb része tartott, a forgalom azonban távolról sem közelítette meg az értékpia nagy forgalmát. Árak:

Napoleon 1450—1425, Font 1730, Dollár 478—491—483, Francia frank 2950—2975, Márka 714—720, Lira 1825—1865, Romanov 311—306, Lei 717—713 és fél, Sokol 581—589, Svájci frank 77—78, Kor-dinár 1350—1370, Bécs 100—99 és fél, Lengyel márka 102—101.

Zürichi devizák

Zürich, nov. 29. (Megnyitás.) Berlin 940, New-York 637, Milano 2380, Prága 8, Budapest 147 és fél, Zágráb 490, Bukarest 945, Varsó 140, Bécs 197 és fél, osztrák bélyegzett 140.

ROMAN és VEGYES

lebélyegzésű bankjegyeket legdrágábban vásárol

RANKAI bankirodája

Debrecen, Kenyérplac. (Doganfeld-tér 8.)

TELEFON: 209.

SZINHÁZ.

A színházi irodák jelentése.

A Csokonai-színházban hét-főn A), kedden B), szerdán C) bérletben megy **Debrecenbe kéne menni.** Csütörtökön **Kónya Gizella** hősnő mutatkozik be **Kardoss Gézával** az **Ocskay brigádérosban.**

Szenzációs kalandor-filmet **Lo-vaglás az űrben** mutat be az **Apoló.** A főszerepben **Luciano Albertini** bravuros mutatványokat produkál. Előadások 5 és 7 órákor.

Alkohol, (Egy elhízázott élet tragédiája) 6 felvonásban. Az alkohol rettenetes pusztítását megrázó realizmussal mutatja be ez a film, melynek témája az artista világban játszódik le. A téma különleges nagyfotosságát és a filmkivitel szépségeit bizonyítja az, hogy Budapesten az országházban nagy és előkelő közönség előtt mutatták be. E nagyszabású műsor az **Uránia**ban is nagy sikert arat és a katonai parancsnokság kívánságára a helyőrségnek külön előadásokban lesz bemutatva. — Előadások 5 és 7 órákor.

Behálózák

haszontalan utánzatokkal, ha nem ügyel a **Diana-puder**, **Diana-szappan** és a **Diana-Krém** elnevezésére és csomagolásra

Kis doboz, illetve tégely ára K 15—
Nagy „ „ „ „ „ „ 25—
Nagy szappan ára „ „ „ „ 30—
Teljes készlet (tartalmaz 1 nagy krémet, 1 nagy pudert, 1 nagy szappant) ára — „ 50—
vagy (1 kis krémet, 1 kis pudert, 1 kis szappant) „ „ 50—

A régi békeidőben mindenütt kapható!

Gyártja: a **Diana Kereskedelmi I.-T.** BUDAPEST, V. Nádor-utca 30.

Saját érdeke, hogy megtekintse nagy **karácsonyi és újévi**

ajándékokból saját készítményű **bőröndök**, **ridikülök**, **péncz- és melltárcákat**

FEUERMAN bőröndös

Piac-utca 44. sz. az udvarban.

Likőrök | **Halak**
Borok | **Cacao**
Csokoládé | **Tea**
Dessertek | **Rum**

Mindenféle esemélység felvágottak legolcsóbban beszerezhetők.

Spiro Samuelné

Szent Anna-utca 5.

Értesítés.

Szíves tudomására hozom a t. vevőimnek, hogy papír és rövidáru raktáramat, Piac-utca 37. szám (Kistemplombazárba) helyeztem át, hol e szakmában vágó cikkek legjutányosabban szerezhetők be. Becses pártfogását kérem

kiváló tisztelettel

Mayer Manó,

Piac-utca 37. Kistemplombazár.

MAGA HAMIS

BENEDIKT JENŐ ékszerész,
Verbőczy-utca 2. szám. (Iparkamara-épület.)

fogakat, brilliáns, aranyat, ezüstöt a legmagasabb napi áron adhat el. — Ékszerek, órák nagy választékban. — Elsőrendű saját javítóműhely. — Ugyanott órák, ékszerkészítő.

SZVETTEREK

fiúknak és leányoknak, alsótrikók, kötények, prima harisnyák, kamáslik, keztük és egyéb teli cikkek, bábó holmik olcsón kaphatók. **Dr. HEGEDŰSNÉ** Gyermek-divatházában, Simonffy-utca 2.

Férfi és fiu szőrme sapkák megrendelésre 24 órában belül készülnek. **SAPKAGYÁRTÁSI VÁLLALAT** Széchenyi-utca 18. szám, keresztlépcső.

ÁRPA-KÁSA

minden sortímban kapható **Adorján Jenő és Tsa** fűszer- és gyarmatáru nagykereskedő cégénél, Debreczen, Piac-utca 83. az udvarban.

Ostromolják a hölgyeket! Támadják az urakat! Mindenki csak azt szeretné tudni, melyik az a cég, amely oly szépen mos... vasal tisztít... festi szőrméket és bőrt. Nos én megszámoltam. **„KÖZPONTI”** Kelmencsai és Vagyfűzőtől Infázi Varga u. 1. Minden 8 nap alatt készült el!

Magánjáró átalakítások. Autogén-heggesztés. Autó-motor és mindenféle gazdasági gépjavitások. Kisebb malom-szerelések.

VÉRTESSY TESTVÉREK HATVAN-UTCA 52. SZÁM.

Aranyat, ezüstöt, brilliánsat a legmagasabb áron veszek **POLLÁK** ékszerész Piac-utca 79.

Bélyegzőgyár és vésőintézet PAULO I. Telefon: 13-65.

Fűszer és gyarmatáru nagykereskedésének

dusan sortírozott raktárát ajánlja n. b. vevői figyelmébe jutányos árak és pontos kiszolgálás mellett **ULLMANN SALAMON** Kereskedelmi Részvénytársaság Piac-utcai 69. Vármegyházával szemben.

ÖNNEK IS VAN EGY FOLTJA
Próbálja meg **EXOL** fogósi és tollíróval! Az eredmény biztos! Minden háztartásban nélkülözhetetlen! Kapható a következő helyeken: Sasvárosi Gyógyszertár, Napgyógyászati, Kosuth Gyógyszertár, Hegyvidéki Gyógyszertár, Arany Egyszervagyógyszertár, Mihály János Gyógyszertár, Corso-drogéria, Forgalmi Helyzet, Dr. Rex Ferenc Gyógyszertár, Jóska és Jóna-drogéria. Készít a Hunnia-gyógyszertár Budapest, Erzsébet körút 36.

Brilliánsért, Aranyért Ezüstért bámulatos árat fizetünk **Braun A. és Tsa** ékszerkészítők Piac-u. 28. Passage, a Gambrinus mellett.

Olajmécseket viszonteladónak jutányosan szállítok. Mindennemű bádogos és fémműmunkák tömeggyártását vállalom. **Friedmann Sámuel** bádogosmester, József kir. harang-utca 60.

Linoleum-Áruházban női, férfi- és gyermekharisnyát — ugyanígy más cikkek — olcsón beszerezheti **HAAS LIPÓT** Linoleumáruházban Forncz József-út 58. Megyeháza mellett.

Seprővásár! SEPRŐ rövid ideig kapható 10 és 14 koronás áron **CSERNYINÉL**, Piac-utca 6. szám.

Csokoládé Dessertek Teasütemény Likőrök **Malak TEA RUM Főlvágottak** és csemegeáruk legolcsóbb árban kaphatók **DARVA S** csemegeüzlet Főposta mellett.

APRO HIRDETÉSEK

VETELI
Aranyat, ezüstöt, brilliánsokat legmagasabb áron veszek **Schiffmann** ékszerész, Piac-utca 67.

Ólomot, ólomszöveket, ólomedényeket és más ólomból készült ócska tárgyakat magas áron vesznék. — Cim a kiadóhivatalban.

Elsőrendű tüzfűtő nagyobb mennyiségben vesznék. Árjajánlatot kérjük lapunk kiadóhivatalába beadni.

BLADAS.

Kitűnő minőségű gyermekharisnyák olcsón kaphatók **Dr. Hegedűsné** Gyermekdivatházában Simonffy-utca 2. szám.

Eladó új és használt butorok a legszebb kivitelű a legolcsóbb. **József királyi herceg-utca 20.**

Mindenféle új és használt butorok legolcsóbban beszerezhetőek Piac-utca 37. (Kis-templombazár.)

Hálószobák, ebédlők, diványok, olesó festett butorok eladók Simonffy-utca 6.

Heneserek, plus diványok, Schöberl-ágyak készen kaphatók Debreczenszky kárpitosnál, Hallköz 8. Diványokból modern henesereket jutányosan készítek.

Zsiros bódónok és olajmécsek eladása nagyban és kicsiben. Fülöp bádogos, Csapó-utca 3.

12 személyes teljes ezüst evő készlet eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Kátránypapír valódi **Börlemez Múpala Kátrány** mész, cement, gipsz, nádfonat, budaföld és folyam homok legolcsóbban kapható **Bethlen-utca 23.**

Egy 165 különféle fiókokból álló komplett fűszerberendezés eladó. Megbízott **Altmann Simon** kereskedő, H.-bőszörmény.

25 méter barchet (félpapír) jutányos áron eladó. Cim a kiadóban.

Valódi új hosszú perzsa kabát és valódi alaszka rókák eladók. Fűvészkert-utca 22. középső épület.

Eladó gyermekjátékok, egy pár 38. és egy pár 35-ös valódi gummi sárcipő. — Cim a kiadóban.

Sárelpő alig használt, 44-es lábra eladó. Cim a kiadóban.

Elefántesont biliárdgolyó, 2 garnitúra, jutányosan eladó. Cim a kiadóban.

Gyermekkosci, kevésbé használt eladó **József királyi Herceg-utca 8. Schwartznénél.**

KERESLET.

Aranyat, mindenféle ezüstöt, brilliánt, gyöngyöt veszek **Steiner Mihály,** Hatvan-utca 2. szám, 1. emelet.

Házmestert keresek, ki azonnal elfoglalhatja állását. Jelentkezhetni **Bundi-utca 15.** szám alatt.

Menekült urleányok teljes ellátást adok kis leányom gondozásáért. **Simonyi-ut 17.**

Keresek cséplőgépet, amely 5 mm-ás lucernát, 5 mm. árpát és ugyanannyi kölest kicsépelne. Cim a kiadóhivatalban.

Okleveles tanító keresek vidékre, aki hébert is tanítana, teljes ellátással. Cim a kiadóhivatalban.

VEGYES.

Pilsse-Gouvre harangszoknyákból is készítő **Farkas Bella,** Arany János-utca 20.

Fülöp nővérek női divatterme, Péterfa-utca 14. Elsőrangú angol munkaerre berendezve. Megrendelhetők a legkomplikáltabb kostümök, felöltők. Ujszerű magyarsztylben esteli és délutáni tolették. Külön gyermekruha osztály.

Vízvezeték csatornázást, gőzfűtési javításokat készítő **Gyenes,** Miklós-utca 20.

Izraelita vallású gyermekek elemi vagy középiskolai tanulók oktatását elvállalja ellenséges megszállás alatti területéről menekült diák. Héber olvasás tanítására is vállalkozik. Cime a kiadóhivatalban meg tudható.

Butorozott utcai szoba egy-két új részére azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Ingyen vihet akárki sulakot (slaggot) Piac-u. 34. számú háztól.

Jó házi koszt kapható. Cim a kiadóba.

ÉDES NEMES PAPRIKA. 128% zsirszóda, Japán rizs, bors, KOCSIKENŐCS és mindenféle fűszer-és gyarmatáruk legjutányosabb árakban beszerezhetőek

Friedmann és Asztalos fűszernagykereskedőnél Széchenyi-utca 6. szám.

Vadbőröket veszek legmagasabb áron, u. m. róka, nyul, görény, vidra stb. **ADLER szűcsmester,** Széchenyi-utca 40. szám.

Felelős szerkesztő: **Dr. HEGEDŰS LORÁNT.**

Kiadó: **HEGEDŰS ÉS SÁNDOR** irodalmi és nyomdai részv.-társ.

Zsirt teljesen pöttyös elsőrendű **ételolaj** kapható **ULLMANN SALAMON** Kereskedelmi R.-T. fűszer- és csemegeosztályán, Piac-utca 69. sz., Vármegyházal szemben.

WEISZ MIHÁLY és TARSÁ aranyműves és ékszerész. Elvállal új munkát és javítást. Pontos kiszolgálás !! Hatvan-utca 1. sz. Püspöki palota.

Mindenféle **lakatos szakmába vágó munkát** elvállalok. **Új tüzhelyek és kályhák** állandóan raktáron. **FEKETE LAJOS** lakatosmester **PIAC-UTCZA 66. SZÁM**